

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2018. GODINU

"Poslovna zona" a.d. Banja Luka

Banja Luka, mart, 2019. godine

SADRŽAJ:

Izvještaj nezavisnog revizora	1-3
Bilans stanja	4
Bilans uspjeha	5
Izvještaj o promjenama na kapitalu	6
Bilans tokova gotovine	7
Napomene uz finansijske izvještaje	8-24

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini Društva i Nadzornom odboru "Poslovna zona" a.d. Banja Luka

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja „Poslovna zona” a.d. Banja Luka (u daljem tekstu „Društvo”) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o gotovinskim tokovima za godinu koja se završava na navedeni datum, kao i napomene uz finansijske izvještaje, uključujući pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Društva na dan 31.12.2018. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za izražavanje mišljenja

Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim standardima revizije (MSR) i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Naše odgovornosti, prema navedenim standardima, detaljnije su opisane u našem izvještaju u pasusu Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva, u skladu sa Etičkim kodeksom IESBA za profesionalne računovođe (Kodeks IESBA), zajedno sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše ostale etičke obaveze u skladu s tim zahtjevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za pružanje osnove za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Skretanje pažnje

Kao što je navedeno u napomeni 1- Nekretnine, postojenja i oprema, Društvo polaže pravo na nekretnine koje se nalaze izvan obuhvata poslovnog kruga, na različitim lokacijama grada Banja Luka, a koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama. Zbog nedovoljno pouzdanih podataka u ovom periodu nije bilo mogućnosti da se pouzdano identifikuju predmetne nekretnine.

Kao što je navedeno u napomeni 19- Stalnost poslovanja, kratkoročne obaveze Društva su značajno veće od obrtno imovine, što ukazuje na postojanje neizvjesnosti koja može dovesti u pitanje mogućnost nastavka poslovanja Društva po načelu stalnosti poslovanja, jer je ugrožena finansijska stabilnost Društva i održavanje likvidnosti. Osim toga neriješeni sudski sporovi značajnih vrijednosti predstavljaju potencijalnu opasnost za poslovanje po načelu stalnosti

U 2018. godini Društvo ostvaruje stabilne i značajne prihode a Uprava Društva je izradila akcioni plan na provođenju mjera za uspješno poslovanje i izlazak iz situacije u kojoj se Društvo nalazi. Akcioni plan pruža dovoljno pouzdanih podataka vezano za poslovanje Društva u budućem

periodu, odnosno podržava pretpostavku da nije ugrožena mogućnost nastavka poslovanja Društva po načelu stalnosti poslovanja. Akcionim planom je predviđeno da se postojeće i potencijalne obaveze namire iz sredstava tekućeg poslovanja, kreditnog zaduženja ili prodaje nekretnina. Naše mišljenje nije modificirano u vezi sa navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u vršenju revizije finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini. Prilikom formiranja mišljenja nismo izražavali posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinitu prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za interne kontrole neophodne da bi se omogućilo sastavljanje i objektivna prezentacija finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne greške nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti, objelodanjujući, ako je primjenjivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korištenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje, odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i da izdamo izvještaj nezavisnog revizora koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje je visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu nastati usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSR, koristimo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizorskih procedura koje su odgovarajuće za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usled kriminalne radnje je veći od rizika od materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usled greške, jer kriminalna radnja može podrazumijevati tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešne interpretacije, lažne iskaze, kao i zaobilaženje interne kontrole.

- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika kao i prihvatljivost računovodstvenih procjena i sa njima povezanih objelodanjivanja izvršenih od strane rukovodstva.
- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja, kao računovodstvene osnove, od strane rukovodstva, na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo postoji li materijalno značajna neizvjesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu izazvati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji materijalno značajna neizvjesnost, u obavezi smo da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na odgovarajuća objelodanjivanja navedena u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu prouzrokovati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, te razmatramo prikazuju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na takav način na koji se postiže istinita i objektivna prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog u vezi sa planiranim obimom i vremenom obavljanja revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Licima ovlašćenim za upravljanje obezbjeđujemo izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da mogu uticati na našu nezavisnost, i gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i shodno tome predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner angažovanja na reviziji čiji je rezultat rada ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Milica Šinik Kotur.

Društvo za reviziju
»CONTROL REVIEW« d.o.o.
Banja Luka,
29.03.2019.godine

Ovlašćeni revizor
mr Milica Šinik Kotur

BILANS STANJA (IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU)
Na dan 31. decembra 2018. godine
(U Konvertibilnim markama)

	Napomene	Iznos na dan bilansa 31.12.2018.	Iznos na dan bilansa 31.12.2017.
Aktiva			
Stalna sredstva		41.156.309	41.679.688
Zemljište	4.1, 1	28.185.404	28.185.404
Građevinski objekti	4.1, 4.2, 1	12.447.452	12.958.663
Postrojenja i oprema	4.1, 4.2, 1	92.121	104.289
Avansi i NPO u pripremi	4.1, 1	431.332	431.332
Tekuća sredstva		1.004.563	753.789
Zalihe i dati avansi	4.4, 2	7.642	8.015
Kratkoročna potraživanja	4.3, 3	662.018	537.391
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4.5, 4	319.914	204.041
Porez na dodatu vrijednost	4.3, 3	3.789	4.056
Aktivna vremenska razgraničenja	4.6, 5	11.200	286
Poslovna aktiva		42.160.872	42.433.477
Pasiva			
Kapital		39.651.010	40.088.349
Akcijski kapital	5.1, 6	93.931.688	93.931.688
Revalorizacione rezerve	5.1, 6	1.601.076	1.601.076
Neraspoređeni dobitak	5.1, 6	-	188.556
Gubitak do visine kapitala	5.1, 6	55.881.754	55.632.971
Rezervisanja i razgraničeni prihodi	5.3, 7	357.266	156.405
Dugoročne obaveze		-	-
Kratkoročne obaveze		2.152.596	2.188.723
Kratkoročne finansijske obaveze	5.2, 8	1.951.377	1.951.233
Obaveze iz poslovanja	5.2, 9	100.783	96.762
Obaveze za zarade i naknade zarada	5.2, 9	65.341	54.662
Druge obaveze	5.2, 9	1.800	2.400
Porez na dodatu vrijednost	5.4, 9	23.159	22.844
Obaveze za ostale poreze, doprinose i dr. dažbine	5.2, 9	2.259	60.822
Pasivna vremenska razgraničenja	5.5, 10	7.877	-
Poslovna pasiva		42.160.872	42.433.477
Vanbilansna aktiva i pasiva		-	-

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS USPJEHA (IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU)
Za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine
(U Konvertibilnim markama)

	Napomene	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Poslovni prihodi		1.651.838	1.531.386
Prihodi od prodaje učinaka	7.1.1, 11	1.647.681	1.522.704
Ostali poslovni prihodi	7.1.1, 11	4.157	8.682
Poslovni rashodi		2.144.481	1.992.432
Troškovi materijala	7.1.2, 12	245.991	261.636
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	7.1.2, 12	755.551	757.323
Troškovi proizvodnih usluga	7.1.2, 12	57.879	57.348
Troškovi amortizacije i rezervisanja	7.1.2, 12	845.788	671.298
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	7.1.2, 12	173.865	178.980
Troškovi poreza i doprinosa	7.1.2, 12	65.407	65.847
Poslovni gubitak		492.643	461.046
Finansijski prihodi		-	9.861
Prihodi od kamata	7.2.1, 13	-	9.861
Finansijski rashodi		23	7.728
Rashodi kamata	7.2.2, 14	23	7.728
Gubitak redovne aktivnosti		492.666	458.913
Ostali prihodi		130.022	969.538
Dobici po osnovu prodaje NPO	7.3.1, 15	-	950.429
Naplaćena otpisana potraživanja	7.3.1, 15	59.987	14.997
Prihodi od smanjenja obaveza i ostali nepomenuti prihodi	7.3.1, 15	70.035	4.112
Ostali rashodi		74.695	322.069
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja NPO	7.3.2, 16	-	-
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	7.3.2, 16	8.933	93.860
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha i ostali rashodi	7.3.2, 16	65.762	228.209
Dobitak prije oporezivanja		-	188.556
Gubitak prije oporezivanja		437.339	-
Tekući i odloženi porez na dobit		-	-
Neto dobitak perioda	5.1, 6	-	188.556
Neto gubitak perioda	5.1, 6	437.339	-
Ukupni prihodi		1.781.860	2.510.785
Ukupni rashodi		2.219.199	2.322.229

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine
(U Konvertibilnim markama)

	Akcijski kapital	Revalorizacije rezerve	Ostale rezerve	Neraspoređeni gubitak/dobitak	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2016.godine	93.931.688	1.601.076		(55.632.971)	39.899.793
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava					
Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju					
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha				188.556	188.556
Neto dobiti/gubici perioda priznati direktno u kapitalu					
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka					
Stanje na dan 31. decembar 2017.godine	93.931.688	1.601.076		(55.444.415)	40.088.349
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava					
Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju					
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha				(437.339)	(437.339)
Neto dobiti/gubici perioda priznati direktno u kapitalu					
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka					
Stanje, 31. decembar 2018. godine	93.931.688	1.601.076		(55.881.754)	39.651.010

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS TOKOVA GOTOVINE (IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE)

Za godinu koja se završava 31.decembra 2018. godine
(U Konvertibilnim markama)

	Godina koja se završava 31. decembra 2018.	Godina koja se završava 31.decembra 2017.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.938.839	1.495.229
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	1.785.511	1.480.232
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	23.341	-
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	129.987	14.997
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.820.556	2.852.286
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	541.933	643.929
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	745.470	831.221
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	-	7.728
Odlivi po osnovu poreza na dobit	-	8.323
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	533.153	1.361.085
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	118.283	-
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	-	1.357.057
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	1.396.031
Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	-	1.386.170
Prilivi po osnovu kamata	-	9.861
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	2.410	1.557
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	2.410	1.557
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	-	1.394.474
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	2.410	-
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	1.938.839	2.891.260
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	1.822.966	2.853.843
NETO PRILIV GOTOVINE	115.873	37.417
NETO ODLIV GOTOVINE	-	-
Gotovina na početku obračunskog perioda	204.041	166.624
Gotovina na kraju obračunskog perioda	319.914	204.041

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ

1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. U skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske Društvo se smatra pravnim licem koje ima obavezu da izvrši reviziju finansijskih izvještaja.

1.2. Odgovorno lice za sastavljanje finansijskih izvještaja:

1. Dijana Pepić, v.d. direktora

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Društva (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Bilans novčanih tokova, Izvještaj o promjenama na kapitalu) kao i Bruto bilans, popisne liste, Odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, normativna akta, izvod iz registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

1.4. Dokumentaciju i podatke su nam prezentirale sledeće osobe:

1. Dijana Pepić, v.d. direktora

2. Grbić Milja, šef računovodstva

1.5. Finansijsko knjigovodstvo odvija se preko računovodstvenog programa za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promena. Knjigovodstvo se vodi u Društvu odgovorno formiranim načelima urednog knjigovodstva.

1.6. Računovodstvena evidencija bazirana je sledećim računovodstvenim propisima:

- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (»Službeni glasnik Republike Srpske«, 94/15),
- Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja,
- Pravilnik o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (»Službeni glasnik Republike Srpske« 106/15),
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (»Službeni glasnik Republike Srpske« 63/16), Pravilnik o sadržini i formi obrasca Izvještaja o promjenama na kapitalu (»Službeni glasnik Republike Srpske« 49/15).

Društvo je usvojilo Pravilnik o računovodstvu kojim se definišu računovodstvene politike koje se primenjuju prilikom evidentiranja poslovnih promjena i sastavljanja finansijskih izvještaja.

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Prema odredbama člana 5. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Društvo je razvrstano u kategoriju srednjih pravnih lica.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Društvo „Poslovna zona“ a.d. Banja Luka nastalo je nakon provedenih statusnih promjena bivšeg preduzeća „Incel Holding“ a.d. Banja Luka. Skupština akcionara „Incel Holding“ a.d. održana 20.01.2009. godine donijela je odluku da se provede statusna promjena spajanje na dan 31.12.2008. godine, pripajanjem svih zavisnih preduzeća (Celuloza d.o.o, Viskoza d.o.o, Elektroliza d.o.o i Industrijske plantaže d.o.o) matičnom preduzeću, osim „Energetika“ d.o.o. u stečaju i „Slobodna zona“ a.d. Banja Luka.

Novoosnovana kompanija registrovana je kod Osnovnog suda u Banjoj Luci pod nazivom „Incel“ a.d. Banja Luka. Odluka o statusnoj promjeni podjeli „Incel“ a.d. Banja Luka donesena je na Skupštini akcionara „Incel“ a.d. Banja Luka održanoj 13.05.2009. godine, kojom odlukom je Preduzeće na dan 01.04.2009. godine podijeljeno na dva dijela: „Poslovna zona“ a.d. Banja Luka i „Industrijske plantaže“ a.d. Banja Luka. Preduzeće „Incel“ a.d. Banja Luka poslovalo je kao jedan pravni subjekt od 01.01.2009. godine do 31.03.2009. godine, a od 01.04.2009. godine, kada je sačinjen diobni bilans, podijeljeno na dva odvojena pravna subjekta.

Društvo je upisano u sudski registar kod Osnovnog suda u Banjoj Luci rješenjem broj: 071-0-Reg.-09-001226 od 14.09.2009. godine. Puni naziv Društva je: Društvo za konstatiranje, posredovanje i usluge „Poslovna Zona“ a.d. Banjaluka. Sjedište Društva je u Banjoj Luci u Ulici Veljka Mladenovića bb.

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci broj: 057-0-Reg-18-002280 od 14.11. 2018. godine izvršen je upis promjene lica ovlaštenog za zastupanje. Razriješen je dužnosti direktora Saša Panić a kao v.d. direktora je upisana Dijana Pepić.

Osnovna djelatnost Društva je iznajmljivanje i poslovanje sopstvenim nekretninama, a šifra osnovne djelatnosti je 68.20. U toku 2018. godine Društvo je ostvarilo poslovne prihode uglavnom iz obavljanja ove djelatnosti.

Matični broj Društva je 011056237 a registracija poreskog obveznika kod Poreske uprave je izvršena pod brojem 4403058310001. Registracija obveznika poreza na dodatu vrijednost je izvršena kod Uprave za indirektno oporezivanje Banja Luka pod brojem 403058310001.

Prosječan broj zaposlenih u 2018. godini po osnovu stanja na kraju mjeseca je 42 radnika.

Organi Društva su: Skupština akcionara, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju i Uprava.

Akcije emitenta su uvrštene za trgovanje na Banjalučkoj berzi. Kontrolni paket akcija ima Akcijski fond RS a.d. Banja Luka.

Od svog osnivanja Društvo je opterećeno obavezama iz ranijeg perioda koje su preuzete po osnovu Diobnog bilansa sačinjenog prilikom osnivanja Društva. Preuzete su obaveze vezane za neriješene sudske sporove, izvršni postupci po presudama, akumulirani gubici koji značajno umanjuju iznos osnovnog kapitala, neriješeni imovinsko-pravni odnosi, dio objekata koji su van upotrebe i zahtijevaju značajna ulaganja za stavljanje u funkciju. Naslijeđene obaveze i neriješena pitanja otežavaju odvijanje tekućih poslovnih aktivnosti i značajno utiču na ostvarenje finansijskog rezultata poslovanja tekućeg perioda, posebno kada su u pitanju neriješeni sudski sporovi.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

3.1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja Društvo je obavezno da se pridržava sljedećih načela:

3.1.1. NAČELO STALNOSTI iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinosni položaj društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućuje poslovanje u neograničenom roku iz čega proizilazi privremenost i povremenost izvještavanja, kao i obaveznost procjenjivanja po nabavnoj cijeni i cijeni koštanja osim u slučajevima primjene načela impariteta.

3.1.2. NAČELO DOSLJEDNOSTI koje podrazumijeva da se način procjenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne mijenja, a ako do promjene ipak dođe, u Aneksu se iskazuje efekat promjene i obrazlaže razlog promjene.

3.1.3. NAČELO REALIZACIJE po kome se u bilansu uspjeha mogu uključiti samo realizovani (tržišno potvrđeni) dobiti.

3.1.4. NAČELO IMPARITETA (nejednake vrijednosti), koje zahtjeva bilansiranje imovine po najnižoj, a obaveza po najvišoj vrijednosti, što ima za posljedicu odmjeravanje rashoda na više, a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir obezvređenja (depresijacije) i rezervisanja nazavisno da li je rezultat dobitak ili gubitak.

3.1.5. NAČELO UZROČNOSTI PRIHODA I RASHODA po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

3.1.6. NAČELO POJEDINAČNOG PROCJENJIVANJA IMOVINE I OBAVEZA pri čemu eventualna grupna procjenjivanja radi racionalizacije proističu iz pojedinačnog procjenjivanja.

3.1.7. NAČELO INDETITETA BILANSA po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu.

4. PROCJENJIVANJE IMOVINE

4.1. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U momentu nabavke ova imovina se vrjednuje po nabavnoj cijeni.

Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti građevinski objekti, postrojenja, oprema vrjednuju se po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezvređenja).

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja, kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od vladajućih tržišnih cijena na dan bilansa, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem ponovne nabavne cijene ili putem revalorizacije. Pozitivni efekti ove procjene povećavaju revalorizacionu rezervu, a negativni efekti smanjuju revalorizacionu rezervu, a ukoliko revalorizacione rezerve nema, negativni efekat povećava rashod obezvređenjem imovine u bilansu uspjeha.

4.2. AMORTIZACIJA

Osnovica za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme, izuzimajući zemljište je nabavna odnosno revalorizovana nabavna vrijednost.

Metod obračuna amortizacije je lienarni, tj. proporcionalni (paragraf 62 MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema).

Procijenjeni korisni vijek upotrebe pojedinih grupa osnovnih sredstava, koji je služio kao osnova za obračun amortizacije je sljedeći:

	Vijek trajanja (godina)	Stopa (%)
Građevinski objekti	76-25	1,31-4,04
Vozila	6	15,65
Računari i telefonski uređaji	10-5	10-20
Kancelarijski namještaj	8	12,62

4.3. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

4.3.1. Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za indirektni otpis, po odluci rukovodstva, vjerovatno nenaplativih potraživanja, odnosno za direktni otpis, ako je nenaplativost potraživanja dokumentovana.

4.3.2. Finansijski plasmani i potraživanja u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa.

4.3.3. Društvo vrši indirektno otpisivanje potraživanja starijih od godinu dana.

4.3.4. Zastarjela potraživanja direktno se otpisuju na teret rashoda.

4.3.5. Porez na dodatu vrijednost obračunat od strane dobavljača iskazuje se u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost kupcima.

4.4. ZALIHE

Zalihe materijala, rezervnih dijelova, inventara sa jednokratnim otpisom procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

4.5. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Hartije od vrijednosti koje su neposredno unovčljive i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima. Hartije od vrijednosti procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, a plemeniti metali procjenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cijena plemenitih metala na svjetskom tržištu.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa.

4.6. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA obuhvataju unaprijed plaćene, odnosno fakturisane troškove i prihode tekućeg perioda koji nisu mogli biti fakturirani, a za koje su nastali troškovi u tekućem periodu.

5. PROCJENJIVANJE PASIVE

5.1. KAPITAL

Kapital obuhvata osnovni kapital, rezervni kapital (zakonske i statutarne rezerve), revalorizacione rezerve i neraspoređeni neto dobitak i gubitak do visine kapitala.

Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine je ispravka vrijednosti kapitala.

Kapital i gubitak unose se u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

Revalorizaciona rezerva datog sredstva prenosi se na neraspoređeni dobitak kada se to sredstvo potpuno amortizuje ili proda.

5.2. OBAVEZE

Dugoročne i kratkoročne obaveze proistekle iz finansijskih i poslovnih transakcija procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti.

Obaveze u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa.

Zastarjele obaveze ukidaju se u korist prihoda.

5.3. DUGOROČNA REZERVISANJA

Predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama, a odnose se na:

- rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za vjerovatne troškove.

Ova rezervisanja Društvo procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji terete rezervisanje.

Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5.4. OBAVEZE ZA POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Iskazuje se obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenzovan sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i nije plaćen fiskusu.

5.5. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

6. SREDNJI KURS VALUTA

Srednji kurs važnijih stranih valuta je:

	31.12.2017.	31.12.2016.	Indeks
1 EUR	1,95583	1,95583	100

7. PRIHODI I RASHODI

7.1. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

7.1.1. Poslovne prihode čine:

- prihodi od prodaje učinaka umanjeni za poreske dažbine i date popuste nezavisno od momenta naplate,
- prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, donacija, prihodi iz budžeta i drugih namjenskih izvora i drugi slični prihodi,
- prihodi od zakupnina, članarina, ukidanja rezervisanja i ostali poslovni prihodi.

7.1.2. Poslovne rashode čine: troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i rezervisanja, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata.

Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja.

7.2. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

7.2.1. Finansijske prihode čine: prihodi od kamata i ostali finansijski prihodi.

7.2.2. Finansijske rashode čine: rashodi po osnovu kamata i ostali finansijski rashodi.

7.3. OSTALI PRIHODI I RASHODI

7.3.1. Ostale prihode čine: dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, dobici po osnovu ulaganja u nekretnine, viškovi osim viškova zaliha učinaka, prihodi od smanjenja obaveza, naplaćena otpisana potraživanja i ostali nepomenuti prihodi.

7.3.2. Ostale rashode čine: gubici po osnovu rashodovanja, otpisa i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, manjkovi, otpisi obrtnih sredstava, gubici po osnovu ulaganja u nekretnine, po osnovu obezvrjeđenja nekretnina i ostali nepomenuti rashodi.

7.4. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI STALNE IMOVINE

7.4.1. Prihode od usklađivanja vrijednosti stalne imovine čine: prihodi od revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava i prihodi po osnovu poništavanja imparitetnih gubitaka.

7.4.2. Rashode po osnovu usklađivanja vrijednosti stalne imovine čine: rashodi po osnovu revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava i rashodi po osnovu priznavanja imparitetnih gubitaka.

7.5. POREZ NA DOBITAK

Porez na dobitak obračunava se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit (Sl. glasnik RS, broj: 94/15 i 1/17).

Poreska osnovica utvrđuje se poreskim bilansom i poreskom prijavom, a poreska stopa je 10%. Poreski propisi Republike Srpske ne omogućavaju da se poreski gubici iz tekuće godine mogu knjižiti kao osnov za povrat plaćenog poreza u prethodnoj godini. Međutim, gubici iz tekuće godine mogu se prenijeti na račun dobitaka iz budućih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	U KM				
	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja, oprema pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost:					
Stanje na početku godine	28.185.404	38.875.997	430.444	431.332	67.923.177
Povećanja:	0	0	2.410	0	2.410
Nove nabavke	0	0	2.410	0	2.410
Smanjenja:	0	0	5.122	0	5.122
Rashod, prodaja i drugo	0	0	5.122	0	5.122
Stanje na kraju godine	28.185.404	38.875.997	427.732	431.332	67.920.465
Kumulirana ispravka vrijednosti:					
Stanje na početku godine	0	25.917.334	326.155	0	26.243.489
Povećanja:	0	511.211	14.578	0	525.789
Amortizacija	0	511.211	14.578	0	525.789
Smanjenja:	0	0	5.122	0	5.122
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	0	5.122	0	5.122
Stanje na kraju godine	0	26.428.545	335.611	0	26.764.156
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2018. godine	28.185.404	12.447.452	92.121	431.332	41.156.309
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2017. godine	28.185.404	12.958.663	104.289	431.332	41.679.688

Zemljište kojim Društvo raspolaže obuhvata izgrađeno i neizgrađeno građevinsko zemljište u obuhvatu Društva, građevinsko zemljište pod infrastrukturom i građevinsko zemljište van obuhvata Društva. Izgrađeno građevinsko zemljište u obuhvatu Društva čini površina od 99.802 m², od toga su pod objektima 44.017 m², dok je neizgrađeno građevinsko zemljište površine od 125.315 m². Zemljište pod infrastrukturom iznosi 145.544 m² i obuhvata puteve, željeznicu, parking površine i zelene površine.

Građevinsko zemljište van obuhvata Društva čini površina od 146.776 m² zemljišta na različitim lokacijama Grada Banja Luka i veći dio površina je djelimično priveden namjeni.

Društvo raspolaže sa izgrađenim poslovnim objektima tlocrtne površine oko 49.787 m². Svi funkcionalni građevinski objekti su izdati pod zakup. U cjelini gledajući stanje građevinskih objekata je loše jer se nije ulagalo u njihovo održavanje kako su potrebe zahtijevale. Dio objekata nije u korištenju jer zahtijeva sanaciju pa i rekonstrukciju, ukoliko se žele osposobiti za upotrebu.

Nije bilo promjena na nekretninama u toku 2018. godine osim obračuna amortizacije.

U 2018. godini je izvršena nabavka računarske opreme u iznosu od 2.410 KM. Na prijedlog popisne komisije izvršeno je rashodovanje opreme nabavne vrijednosti 5.122 KM kolika je i ispravka vrijednosti.

Ulaganje u investicije su iskazane u iznosu od 431.332 KM pri čemu se 2.430 KM odnosi na ulaganje na objektu broj 1. skladište (samo je projekat napravljen), iznos od 416.562 KM se odnosi na ulaganje u objekat broj 11. vezano za sanaciju objekta i krova, iznos od 6.450 KM se odnosi na izgradnju prve faze saobraćajnice istočna-zapadna kapija (izrađena dokumentacija urbanističko-tehničkih uslova i glavnog projekta saobraćajnice), dok je u sanaciju objekta broj 1 na k.č. 1085/52 izvršeno ulaganje u iznosu od 5.890. U tekućoj godini nije bilo novih ulaganja u investicije.

Društvo polaže pravo na nekretnine koje se nalaze izvan obuhvata poslovnog kruga, na različitim lokacijama grada Banja Luka, a koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama. Zbog nedovoljno pouzdanih podataka u ovom periodu nije bilo mogućnosti da se identifikuju predmetne nekretnine.

Na objektima Društva, upisano je založno pravo u korist „Montavar Metalna Nova“ d.o.o. Maribor, shodno obavezama iz Ugovora o pristupanju duhu od 23.03.2005. godine i Ugovora o kreditu br. 01/05/EBL/BiH na:

- poslovna zgrada u privredi u naravi centralno skladište, površine 1.785 m².
- pomoćna zgrada u privredi u naravi prijemno skladište, površine 1.021 m².

2. ZALIHE I DATI AVANSI

	31. decembra 2018.	U KM 31. decembra 2017.
1. Materijal	6.860	6.860
I Zalihe – ukupno	6.860	6.860
1. Bruto dati avansi	782	1.155
II Dati avansi - ukupno	782	1.155
III ZALIHE I DATI AVANSI (I+II)	7.642	8.015

Zalihe se odnose na materijal za izradu ograde oko kruga Društva u iznosu od 6.860 KM koji je smješten u skladištu. Nabavna vrijednost sitnog inventara, alata u upotrebi, HTZ opreme i auto guma iznosi 38.891 KM kolika je njihova ispravka.

3. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

	Kupci u zemlji	Druga kratkoročna potraživanja	Porez na dodatu vrijednost	Ukupno U KM
Bruto stanje na početku godine	1.023.196	610.211	4.056	1.637.463
Bruto stanje na kraju godine	1.167.148	530.899	3.789	1.701.836
Ispravka vrijednosti na početku godine	511.145	584.871	0	1.096.016
Ispravka vrijednosti na kraju godine	511.145	524.884	0	1.036.029
NETO STANJE				
31.12.2018. godine	656.003	6.015	3.789	665.807
31.12.2017. godine	512.051	25.340	4.056	541.447

Potraživanja od kupaca su najvećim dijelom formirana na osnovu fakturisanja zakupa poslovnih prostora, skladišta i otvorenog prostora u skladu sa važećim Ugovorima o zakupu, prefakturisanja utrošene električne energije i utrošene vode, usluga servisiranja aparata, administrativnih usluga, prodaja ulaznica za ulaz u krug Društva, usluga vaganja, prodaje otpadnog željeza.

U toku 2018.godine izvršen je direktan otpis potraživanja od kupaca u iznosu od 8.933 KM. Otpis potraživanja od kupaca je izvršen na prijedlog popisne komisije koji je potvrđen Odlukom Nadzornog odbora o usvajanju Izvještaja komisije za popis novčanih sredstava, obaveza i potraživanja.

Društvo posebno iskazuje sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca za koje je izvršena ispravka vrijednosti u prethodnom periodu u iznosu od 511.145 KM.

U toku 2018. godine nije vršeno zatvaranje sumnjivih i spornih potraživanja i ispravke vrijednosti, niti je bilo formiranja novih sumnjivih i spornih potraživanja.

Za veći broj utuženih potraživanja postoje pravosnažne presude u korist Društva. Za jedan dio tih presuda pokrenut je postupak prinudne naplate ali zbog blokiranih računa tuženih kupaca, nije moguće ostvariti naplatu potraživanja.

Društvo je usklađivalo stanja sa kupcima putem Izvoda otvorenih stavki sa stanjem na dan 31.10.2018. godine. Potvrđeno je 55,58 % potraživanja.

Na osnovu izvršene analize naplaćenih potraživanja u toku 2018. godine utvrđeno je da postoji visok stepen naplate tekućih potraživanja.

Druga kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja od zaposlenih u iznosu od 400 KM, potraživanja po osnovu refundacije bolovanja u iznosu od 4.157 KM, potraživanja za više uplaćene doprinose 52 KM i ostala potraživanja 1.406 KM.

Potraživanja od preduzeća Energetika d.o.o. u stečaju iznose 584.871 KM i ona su ispravljena u cjelosti 2011. godine jer je preduzeće u stečaju a stečajna masa nije dovoljna za namirenje svih povjerilaca. U toku 2018. godine naplaćeno je 59.987 KM pa je za taj iznos smanjen iznos potraživanja i ispravke potraživanja.

4. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	U KM	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Poslovni računi - domaća valuta	319.701	203.323
2. Blagajna - domaća valuta	213	718
Gotovina i ekvivalenti gotovine - ukupno (1 i 2)	319.914	204.041

Društvo ima otvorene žiro račune kod sledećih banaka: NLB banka a.d. Banja Luka, Nova banka a.d. Banja Luka i Sparkasse bank BiH a.d. Sarajevo.

5. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U KM	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Unaprijed plaćeni troškovi	1.986	286
2. Ostala aktivna vremenska razgraničenja	9.214	0
Aktivna vremenska razgraničenja - ukupno (1i 2)	11.200	286

Unaprijed plaćeni troškovi se odnose na uplaćene premije osiguranja kod Uniqa osiguranje i Atos osiguranje.

6. KAPITAL

	U KM	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Akcijski kapital	93.931.688	93.931.688
I. Osnovni kapital – ukupno	93.931.688	93.931.688
1. Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava bez dugoročnih finansijskih plasmana	1.601.076	1.601.076
II. Revalorizacije rezerve i nerealizovani dobici i gubici – ukupno	1.601.076	1.601.076
1. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0	188.556
III. Neraspoređeni dobitak - ukupno	0	188.556
1. Gubitak ranijih godina	(55.444.415)	(55.632.971)
2. Gubitak tekuće godine	(437.339)	0
IV. Gubitak (1 do 2)	(55.881.754)	(55.632.971)
KAPITAL (I do III-IV)	39.651.010	40.088.349

Osnovni kapital Društva čini akcijski kapital koji je podijeljen na 93.931.688 akcija nominalne vrijednosti 1 KM za jednu akciju. Prema podacima Centralnog registra hartija od vrijednosti koji vodi knjigu akcionara, ukupan broj akcionara na dan 18.12.2018. godine je 125. U strukturi osnovnog kapitala Akcijski fond RS a.d. Banja Luka ima učešće od 65,00 %, PREF a.d. Banja Luka 10,00 %, Fond za restituciju 5,00 % i ostali akcionari 20,00 %.

Društvo je iskazalao gubitak tekuće godine u iznosu od 437.339 KM.

Revalorizacije rezerve iznose 1.601.076 KM, a formirane su procjenom vrijednosti osnovnih sredstava preduzeća »Celuloza« d.o.o., »Viskoza« d.o.o., »Incel holding« a.d. iz 2003. godine i prenijete su Diobnim bilansom u poslovne knjige Društva. Stalna imovina čijom procjenom je formirana revalorizaciona rezerva nalazi se u poslovnim knjigama Društva.

7. DUGOROČNA REZERVISANJA

	U KM	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	0	16.405
2. Ostala dugoročna rezervisanja	357.266	140.000
Dugoročna rezervisanja - ukupno (1 i 2)	357.266	156.405

Obaveze po osnovu rezervisanja za primanja zaposlenih, za otpremnine radnika u penziju, isplaćene su u toku 2018. godine u iznosu od 16.405 KM.

Vezano za tužbu koju je kupac "Astra Co" d.o.o. Banja Luka pokrenuo, Društvo je u prethodnoj godini izvršilo rezervisanje u iznosu od 140.000 KM koje je u tekućoj godini ukinuto u iznosu od

102.734 KM na osnovu izvršenih isplata ovom pravnom licu putem žiro računa. U 2018. godini odbijena je revizija Društva na presudu Vrhovnog suda Republike Srpske kojom se Društvo obavezuje da plati iznos glavnice od 372.232 KM sa kamatom počev od 16.06.2010. godine i po tom osnovu je izvršeno dodatno rezervisanje u iznosu od 320.000 KM. Društvo je izjavilo apelaciju Ustavnom sudu BiH a postupak je u toku.

8. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Dio dugoročnih obaveza koji dospijeva za plaćanje do jedne godine	1.951.232	1.951.233
2. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	145	0
Kratkoročne fin. obaveze - ukupno (1 i 2)	1.951.377	1.951.233

Dio dugoročnih obaveza, koje za plaćanje dospijevaju u periodu do godinu dana, iznose 1.951.232 KM a odnose se na reprogramirane obaveze prema Ministarstvu finansija po ugovoru broj 3491/02 i Rješenju broj 04-093491/02 koje su dospjele na plaćanje

Uprava Društva je pokrenula aktivnosti da, u skladu sa zakonskim propisima, a kroz Program finansijskog restrukturiranja naprijed navedenih obaveza, u saradnji sa Vladom Republike Srpske, resornim ministarstvom i Investiciono razvojnom bankom Republike Srpske, izvrši konverziju ovih obaveza u akcije.

9. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE I TEKUĆE OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

	U KM	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	49.271	40.027
2. Dobavljači u zemlji	51.512	56.735
I Obaveze iz poslovanja - ukupno (1 i 2)	100.783	96.762
1. Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada kojem se refundiraju	31.828	33.728
2. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	1.282	2.770
3. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	16.536	18.164
4. Obaveze za ostala neto lična primanja	8.065	0
5. Obaveze za porez na ostala lična primanja	1.200	0
6. Obaveze za doprinose na ostala lična primanja	6.430	0
II Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada - ukupno (1 do 6)	65.341	54.662
1. Obaveze prema članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju	1.800	2.400
III Druge obaveze - ukupno	1.800	2.400

IV Obaveze za porez na dodatnu vrijednost	23.159	22.844
1. Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	954	59.134
2. Obaveze za doprinose koji terete troškove	120	109
3. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	1.185	1.579
V Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine bez tekućih obaveza za porez na dobit (1 do 3)	2.259	60.822
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do V)	193.342	237.490

Obaveze po osnovu primljenih avansa iznose 49.271 KM i najvećim dijelom su formirane na osnovu uplate od strane kupca Stara Ada d.o.o. Banja Luka u iznosu od 40.000 KM vezano za kupovinu zemljišta, kupoprodaja još nije realizovana jer postoje problemi kod imovinsko pravnih odnosa.

Najznačajniji dobavljač je ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka a saldo obaveza na dan bilansiranja iznosi 21.334 KM.

Društvo je usklađivalo obaveze sa dobavljačima na osnovu primljenih Izvoda otvorenih stavki i stanja su usaglašena.

10. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	31. decembra 2018.	U KM 31. decembra 2017.
1. Ostala pasivna vremenska razgraničenja	7.877	0
Pasivna vremenska razgraničenja - ukupno	7.877	0

11. POSLOVNI PRIHODI

	31. decembra 2018.	U KM 31. decembra 2017.
1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1.647.681	1.522.704
I Prih. od prodaje proizvoda i usluga - Ukupno	1.647.681	1.522.704
Prihodi od prodaje – ukupno	1.647.681	1.522.704
1. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	4.157	8.682
II Drugi poslovni prihodi - ukupno	4.157	8.682
POSLOVNI PRIHODI - UKUPNO (I i II)	1.651.838	1.531.386

12. POSLOVNI RASHODI

	31. decembra 2018.	U KM 31. decembra 2017.
1. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	16.104	22.138
2. Troškovi goriva i energije	229.887	239.498
I Troškovi materijala - ukupno (1 i 2)	245.991	261.636
1. Troškovi bruto zarada	617.039	626.832
2. Troškovi bruto naknada članovima nadzornog odbora i odbora za reviziju	23.881	25.094
3. Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	114.631	105.397
II Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (1 i 3)	755.551	757.323
III Troškovi amortizacije	525.788	531.298
1. Troškovi rezervisanja za troškove u garantnom roku	320.000	140.000
IV Troškovi rezervisanja - ukupno	320.000	140.000
1. Troškovi transportnih usluga	11.857	10.867
2. Troškovi usluga održavanja	39.009	39.619
3. Troškovi zakupnina	736	550
4. Troškovi reklame i propaganda	1.140	1.158
5. Troškovi ostalih usluga	5.137	5.154
V Troškovi proizvodnih usluga - ukupno (1 do 5)	57.879	57.348
1. Troškovi neproizvodnih usluga	150.512	151.321
2. Troškovi reprezentacije	3.827	1.518
3. Troškovi premije osiguranja	5.266	8.818
4. Troškovi platnog prometa	2.740	2.763
5. Troškovi članarina	813	683
6. Troškovi poreza	63.556	63.998
7. Troškovi doprinosa	1.851	1.849
8. Ostali nematerijalni troškovi	10.707	13.877
VI Nematerijalni troškovi - ukupno (1 do 8)	239.272	244.827
Ostali poslovni rashodi - ukupno (IV do VI)	617.151	442.175
POSLOVNI RASHODI - UKUPNO (I do VII)	2.144.481	1.992.432

13. FINANSIJSKI PRIHODI

	31. decembra 2018.	U KM 31. decembra 2017.
1. Prihodi od kamata	0	9.861
Finansijski prihodi - ukupno	0	9.861

14. FINANSIJSKI RASHODI

	31. decembra 2018.	U KM 31. decembra 2017.
1. Rashodi kamata	23	7.728
Finansijski rashodi – ukupno	23	7.728

15. OSTALI PRIHODI

	31. decembra 2018.	U KM 31. decembra 2017.
1. Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	0	950.429
2. Naplaćena otpisana potraživanja	59.987	14.997
3. Prihodi od smanjenja obaveza i ostali prihodi	70.035	4.112
I Ostali prihodi - ukupno (1 do 3)	130.022	969.538
OSTALI PRIHODI - UKUPNO	130.022	969.538

16. OSTALI RASHODI

	31. decembra 2018.	U KM 31. decembra 2017.
1. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	8.933	93.860
2. Rashodi po osnovu rashod. zaliha i ostali rashodi	65.762	228.209
I Ostali rashodi - ukupno (1 i 2)	74.695	322.069
OSTALI RASHODI – UKUPNO	74.695	322.069

17. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Društvo se pojavljuje kao tužena strana u nekoliko privrednih sporova od strane različitih pravnih lica.

Tužba “Univerzum” a.d. Banja Luka protiv Društva pred Okružnim privrednim sudom u Banja Luci, traži se povrat nekretnine –poslovne barake izvan poslovnog kruga i naknada štete za izgublenu dobit.

Nakon presude Okružnog privrednog suda u Banja Luci iz 2015. godine i žalbe Društva na istu, Viši privredni sudu Banja Luci je u martu 2017. godine donio presudu kojom je Društvo obavezno vratiti nekretnine tužiocu i platiti izgublenu dobit sa zateznim kamatama u iznosu od oko 400.000 KM. Društvo je izjavilo reviziju Vrhovnom sudu Republike Srpske, koji je reviziju uvažio i predmet je vraćen na ponovni postupak koji je još u toku. Očekuje se pozitivan ishod ovog spora.

Tužba "Astra Co" d.o.o. Banja Luka protiv Društva, pred Okružnim privrednim sudom u Banja Luci, radi nadoknade štete u iznosu od 137.721KM.

Sud je presudom iz 2015. godine usvojio tužbeni zahtjev tužioca. Društvo je izjavilo žalbu na presudu. Viši privredni sud je iste godine uvažio žalbu Društva i ukinuo prvostepenu presudu, i predmet vratio na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud je presudom iz 2016. godine, odbio tužbeni zahtjev na što je tužilac izjavio žalbu. Odlučujući o žalbi tužioca, Viši privredni sud je odbio žalbu tužioca.

U daljem postupku tužilac je izjavio reviziju Vrhovnom sudu Republike Srpske, koji je 16.11.2017. godine ukinuo drugostepenu presudu i vratio predmet na ponovno suđenje. U ponovnom postupku drugostepeni sud je presudom od 30.03.2018. godine, uvažio tužbu tužioca i obavezao tuženog da plati 372.232 KM sa kamatama počev od 16.06.2010. godine pa do isplate.

Društvo je izjavilo reviziju Vrhovnom sudu Republike Srpske koji istu nije uvažio presudom od 14.08.2018. godine. Društvo je izjavilo apelaciju Ustavnom sudu BiH i postupak je u toku. Uprava Društva i pravni zastupnik očekuju da odluka Ustavnog suda BiH bude u korist Društva.

Tužba Ministarstva finansija Republike Srpske, Banja Luka protiv Društva, pred Okružnim privrednim sudom u Banja Luci, radi isplate u iznosu od 1.951.232 KM. Presudom od 29.06.2018. godine Društvo se obavezuje da zajedno sa društvom "Industrijske plantaže" a.d. Banja Luka izvrši uplatu glavnog duga u iznosu od 1.951.232 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 16.05.2018. godine pa do isplate, zatim isplatu ugovorene kamate u iznosu od 123.344 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 16.05.2018. godine pa do isplate kao i obračunate dospjele zakonske zatezne kamate na glavni dug u iznosu od 1.090.876 KM za period od 22.05.2015. godine do 16.05.2018. godine.

Uprava Društva je pokrenula aktivnosti da, u skladu sa zakonskim propisima, a kroz Program finansijskog restrukturiranja naprijed navedenih obaveza, u saradnji sa Vladom Republike Srpske, resornim ministarstvom i Investiciono razvojnom bankom Republike Srpske, izvrši konverziju ovih obaveza u akcije. Aktivnosti su u toku

Tužba Rudnici nemetala "Stanari" a.d. Stanari protiv Društva radi isplate duga. Okružni privredni sud u Banja Luci je 11.01.2019. godine donio presudu kojom se Društvo obavezuje da tužiocu isplati dug u iznosu od 597.860 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 03.02.2015. godine. Na navedenu presudu je uložena žalba o kojoj Viši privredni sud u Banja Luci još nije donio odluku. Pravni zastupnik očekuje pozitivan ishod ovog spora.

Tužba "Magrel" a.d. Banja Luka i MBN "Klub" d.o.o. Banja Luka protiv Društva i SHP "Celex" a.d. Banja Luka radi naknade štete od požara. Vrijednost spora je 695.880 KM. Predmet je po žalbi Društva vraćen na ponovno suđenje i postupak je u toku. Pravni zastupnik Društva očekuje pozitivan ishod spora.

Društvo se pojavljivalo kao tužilac u nekoliko sporova koji su riješeni u korist Društva, postoje pravosnažne presude, te je Društvo pokrenulo postupak prinudne naplate, ali zbog blokiranih računa tuženih poslovnih subjekata nije moguća naplata potraživanja.

Najveći presuđeni iznosi u korist Društva su po tužbama: „Interbriket“ d.o.o. Banja Luka u iznosu od 164.429 KM, „Interdrvo“ d.o.o. Banja Luka iznosu od 77.726 KM, „Siat“ d.o.o. u iznosu od 69.138 KM, „Carbobrik“ d.o.o. u iznosu od 30.385 KM, „Primat logistic“ d.o.o. u iznosu od 6.000 KM. Očekuje se i naplata potraživanja od društva "Astra Co" d.o.o. Banja Luka u iznosu 29.644 KM sa zakonskim zateznim kamatama i troškovima spora.

Izvršena je ispravka utuženih potraživanja u prethodnom periodu.

18. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nakon datuma bilansiranja nije bilo poslovnih transakcija i događaja koji mogu imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje Društva.

19. STALNOST POSLOVANJA

Kratkoročne obaveze Društva su značajno veće od obrtne imovine, što ukazuje na postojanje neizvjesnosti koja može dovesti u pitanje mogućnost nastavka poslovanja Društva po načelu stalnosti poslovanja, jer je ugrožena finansijska stabilnost Društva i održavanje likvidnosti.

Najveća obaveza Društva u poslovnim knjigama je reprogramirana obaveza prema Ministarstvu finansija Republike Srpske u iznosu od 1.951.233 KM, koja čini 90,65% ukupnih obaveza Društva. Društvo nastoji da pitanje ovog duga riješi putem programa restrukturiranja odnosno kroz proces konverzije duga u akcije.

Osim toga neriješeni sudski sporovi značajnih vrijednosti predstavljaju potencijalnu opasnost za poslovanje po načelu stalnosti.

U 2018. godini Društvo ostvaruje stabilne i značajne prihode a Uprava Društva je izradila akcioni plan na provođenju mjera za uspješno poslovanje i izlazak iz situacije u kojoj se Društvo nalazi. Akcioni plan pruža dovoljno pouzdanih podataka vezano za poslovanje Društva u budućem periodu, odnosno podržava pretpostavku da nije ugrožena mogućnost nastavka poslovanja Društva po načelu stalnosti poslovanja. Akcionim planom je predviđeno da se postojeće i potencijalne obaveze namire iz sredstava tekućeg poslovanja, kreditnog zaduženja ili prodaje nekretnina.

20. PORESKI RIZICI

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju PDV, porez na dobit i poreze na plate, zajedno sa drugim porezima. Za razliku od razvijenijih tržišnih privreda zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme, te ne postoji dugogodišnja praksa primjene, a sa druge strane propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često su nejasni ili ne postoje. Iz ovog razloga, često se javljaju razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave su predmet kontrola i pregleda od strane više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Preduzeća mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. To može dovesti do osporavanja transakcija od strane poreskih vlasti i Preduzeću može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o poreskoj upravi Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina.

To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenim poreskim sistemom.